

محمد شریف می‌باشد.^۱

چهارم: علی بن حمزة القمي^۲ المذکور، برادر محمد بن حمزه، بعد از ذکر بعضی از حالات او می‌فرماید که: در قم وفات کرد، در آنجا که مشهد برادرش می‌باشد، در بابلان دفن کردند و معلوم می‌شود که این چهار نفر امام‌زاده، خودشان بقعه علاحده داشته‌اند و الحال هیچ اثری از قبر و بقعه آنها نیست.

اما آن چهار نفر امام‌زاده که از نسل حضرت سید سجاد^۳ و از اولاد عمر الاشرف بن امام زین العابدین^۴ که در بابلان مدفون‌اند: اول: عبدالله بن محمد بن علی بن عمر بن امام زین العابدین^۵ است که در تاریخ قم، مذکور است که: «آمد به قم و در قم ساکن گشت و رئیس و پیشوای سادات و قمیین گردید و مردی بود عالم و فاضل و متقی. در سن کهنولت از دنیا رفت و در مقبره بابلان مدفون گردید».^۶ دویم: ابوعلی، احمد بن علی بن محمد بن عمر بن امام زین العابدین^۷ در تاریخ قم، بعد از ذکر بعضی از حالات او می‌فرماید که: «در قم وفات نمود و او را به مقبره بابلان، به مشهدی که به او معروف است، دفن کردند».^۸

سیم: پسر دیگر ابومحمد، حسن بن احمد مذکور می‌باشد. در تاریخ قم، مذکور است که: «در روز دوشنبه، نه روز از ماه صفر مانده بود، در سنه ۳۴۹ وفات کرد و او را نزد قبر برادرش ابوجعفر به مقبره بابلان دفن کردند».^۹

چهارم: قبر ابوعلی، احمد بن حسن بن احمد^{۱۰} مذکور است که در تاریخ قم، نوشته است که: «روز پنجشنبه ماه ربیع الآخر سنه ۳۷۱، در قم وفات کرد و او را نزدیک قبر پدرش حسن بن احمد، به مقبره بابلان، دفن نمودند».

مؤلف کتاب گوید که افسوس و هزار افسوس که معلوم نیست که این امام‌زادگان عالی مقام، در چه محلی از قبرستان بابلان می‌باشند و حال آنکه از تاریخ قم،^{۱۱} چنین مستفاد می‌شود که از برای آنها مشهدی و بقعه‌ای علی‌حدّه بوده است و مخفی نماناد که عمر بن امام زین العابدین^{۱۲} [ع] را برای این عمر اشرفش گویند: به جهت امتیاز او از عمر بن علی و اشرف را مخصوص به او نمودند، به جهت آنکه جدّه او فاطمه زهرا^{۱۳} می‌باشد، به خلاف عمر بن امیرالمؤمنین [ع].

(ادامه دارد)

چهارساله بود که پدر خود را از دست داد و تکفل او به عهده عمویش بود تا به سن رشد رسید و موقعیت بسیار بالایی یافت و مجموع ما ترک پدری را از سرپرست و عم خود تحویل گرفت. وی پس از مرگ عمویش علی فرزند حمزه، در سال ۳۸۵ قمری، از جانب فخرالدوله به سمت نقابت سادات قم و آوه برگزیده شد و در سال ۴۰۰ قمری، از جانب مجدالدوله، به خاطر خدمتی که به او کرده بود، به عنوان نقیب النقبای عراق منصوب گردید و «سلطان محمد شریف» نامیده شد. در سال ۴۲۹ قمری در حکومت علاء الدوله کاکویه در ری دیده از جهان فرو بست و جسد وی به قم انتقال یافت و در کاخ و باغ تفرجگاه او، در شمال رودخانه به خاک سپرده شد و پس از انتقال شهر به مکان کنونی، این محله به نام «کوی سلطان محمد شریف» خوانده شد: تاریخ قم، ص ۵۳-۵۴، ۲۲۶، ۲۲۷، ۲۲۹؛ گنجینه آثار قم، ۴۰۲/۱ و ۴۳۶/۲-۴۳۹.

۲. ابوالحسن، علی فرزند حمزه فرزند احمد فرزند محمد فرزند اسماعیل فرزند محمد فرزند عبدالله باهر (م ۳۸۵ ق)، از سادات حسینی کوی است. تاریخ تولد وی دانسته نیست. او بنا بر وصیت ابوالقاسم، علی فرزند محمد برادرزاده خود، عهده‌دار مقام نقابت و وصایت و قیمومت بر ابوالفضل، محمد گردید و مدت چهل سال در سمت نقابت سادات قم و آوه برقرار ماند و چندان شوکت و عظمت یافت که ابوالفضل، محمد شریف در اندیشه احراز مقام نقابت هم با وجود وی بر نیامد، با اینکه او حاضر بوده به نفع برادرزاده خود از این سمت کناره‌جویی نماید؛ ولی با ریاست و شیوخ و سیادت و مقبولیتی که وی کسب کرده بود، مصلحت ابوالفضل، محمد در قبول نقابت با وجود او نبود. به هر صورت علی فرزند حمزه در سال ۳۸۵ قمری رحلت یافت و جسد او را به بابلان برده، در گنبد برادرش ابوجعفر محمد فرزند حمزه دفن کردند: المجدی، ص ۱۴۵-۱۴۶؛ تهذیب الانساب، ص ۱۸۵؛ الشجرة المباركة، ص ۱۱۷؛ تاریخ قم، ص ۲۲۶-۲۲۷؛ گنجینه آثار قم، ۴۰۲/۱-۴۰۳؛ نامه قم (فصلنامه)، سال اول، شماره‌های ۱ و ۲؛ ۲۶۷/۲؛ انوارالمشعّین، ص ۲۱۹.

۳. شرح حالی از عبدالله فرزند محمد، در کتابهای نسب نیافتم.

۴. تاریخ قم، ص ۲۳۲.

۵. ابوعلی، احمد فرزند علی فرزند محمد فرزند عمر الاوسط فرزند علی فرزند عمر اشرف، تاریخ تولد و وفات وی دانسته نیست و مؤلف، نسب او را ناقص ذکر کرده است. او در قم دیده از جهان فرو بست و در مقبره بابلان به خاک سپرده شد: تاریخ قم، ص ۲۳۲، ۲۳۳؛ انوارالمشعّین، ص ۲۱۹؛ تهذیب الانساب، ص ۱۸۸-۱۸۹ که او را؛ ابوعلی، احمد فرزند علی شجری «صاحب الغال» معرفی کرده است؛ الشجرة المباركة، ص ۱۲۷؛ سراج الانساب، ص ۱۱۳؛ الفخری، ص ۳۸؛ الاصبلی، ص ۲۷۷؛ گنجینه آثار قم، ۴۰۳/۱-۴۰۶.

۶. تاریخ قم، ص ۲۳۲، ۲۳۳.

۷. ابومحمد، حسن فرزند احمد فرزند علی فرزند محمد (م ۳۴۹ ق) که در قم اعقابی داشته است: تهذیب الانساب، ص ۱۸۹؛ الشجرة المباركة، ص ۱۲۶؛ الاصبلی، ص ۲۷۷؛ تاریخ قم، ص ۲۳۳؛ انوارالمشعّین، ص ۲۱۹؛ گنجینه آثار قم، ۴۰۶/۱.

۸. ابوعلی، احمد فرزند حسن فرزند احمد فرزند علی فرزند محمد (م ۳۷۱ ق)، از تاریخ تولد وی اطلاعی در دست نیست؛ اما نوشته‌اند که او در قم منصب نقابت داشته و دارای اعقابی بوده است و در روز شنبه از ربیع الآخر ۳۷۱، دیده از جهان فرو بسته و در مقبره بابلان نزدیک قبر پدرش حسن فرزند احمد، به خاک سپرده شده است: تهذیب الانساب، ص ۱۸۹؛ تاریخ قم، ص ۲۳۳؛ انوارالمشعّین، ص ۲۱۹؛ گنجینه آثار قم، ۴۰۶/۱.

۹. تاریخ قم، ص ۲۳۳.

۱۰. تاریخ قم، همانجا.

۱. ابوالفضل، محمد فرزند علی فرزند محمد فرزند حمزه فرزند احمد «سلطان محمد شریف» (۳۴۰-۴۲۹ ق)، نقیب النقبای عراق و از سادات جلیل‌القدر. وی

در جهان کتاب

محمد باقر بدوی

بخش دوم:

رده‌بندی کتابخانه کنگره آمریکا

پیشگفتار

همان گونه که در مقدمه شماره قبل عنوان شد، سلسله مطالب «در جهان کتاب» نگاهی گذرا به معرفی اجمالی مباحث عمومی کتابداری برای علاقه‌مندان و کارکنان غیرکتابدار و غیر تخصصی کتابخانه‌ها دارد.

بخش دوم این مجموعه، ویژه معرفی «رده‌بندی کتابخانه کنگره آمریکا» است که آشنایی با آن، نه تنها برای کارکنان کتابخانه‌ها، بلکه برای هر کسی که با کتاب سروکار دارد، مفید و شاید لازم باشد.

رده‌بندی کتابخانه کنگره آمریکا^۱

کتابخانه کنگره آمریکا در سال ۱۸۰۰ م، به انگیزه ایجاد مرکزی تحقیقی برای اعضای کنگره آمریکا تأسیس گردید و توانست طی سالیان متمادی و با وجود دو بار آتش‌سوزی و پشت سر نهادن فراز و نشیبهای فراوان، آن چنان به سیر صعودی خود ادامه دهد که امروزه، نه تنها به عنوان کتابخانه ملی آمریکا، بلکه به تعبیری عام، به عنوان کتابخانه ملی جهان ایفای نقش کند.

منابع انبوه این کتابخانه، براساس سیستمی که خود کتابخانه - توسط کتابدار خود دکتر هربرت پوتنام^۲، در اواخر قرن نوزدهم میلادی - مخترع آن بوده، رده‌بندی و اداره می‌شود.

مسئولان کتابخانه کنگره آمریکا، هر چند این طرح را، براساس کتابهای موجود در کتابخانه کنگره، برای خودشان تنظیم نموده و هرگونه مسئولیتی را در قبال استفاده کتابخانه‌های دیگر، از خود سلب کرده‌اند؛ اما دلایلی چون: (۱) در دسترس داشتن قریب به اتفاق منشورات جهان؛ (۲) بهره‌مندی از امکانات وسیع مالی و تجهیزاتی؛ (۳) مراجعه بی‌شمار محققان جهان به این کتابخانه؛ (۴) نتایج قابل قبول این طرح و... سبب شد که آوازه این رده‌بندی، شهرت جهانی یابد؛ به گونه‌ای که نه تنها در ایالات متحده و قاره آمریکا، بلکه در بیشتر کتابخانه‌های بزرگ جهان، نفوذش را رواج دهد و به تنهایی - و یا حداقل در کنار سایر رده‌بندیها - به قلّه رفیع جهان کتابداری دست یازد.

اساس رده‌بندی کتابخانه کنگره آمریکا

رده‌بندی کتابخانه کنگره آمریکا، یک رده‌بندی موضوعی است که اساس آن، ترکیبی از حروف و شماره می‌باشد که رده‌های اصلی، به وسیله حروف بزرگ و رده‌های فرعی و فرعی‌تر، توسط مجموعه‌ای از شماره‌ها و حروف، نمایش داده می‌شود.

به تعبیر دیگر، شناسه این رده‌بندی که از سمت چپ خواننده

R	پزشکی
S	کشاورزی، پرورش گیاهان و دامداری
T	تکنولوژی (فن آوری)
U	علوم نظامی
V	علوم دریانوردی
Z	کتاب‌شناسی و علوم کتابداری

هر کدام از این رده‌های اصلی نیز به رده‌های فرعی، تقسیم می‌شوند که برای نمونه، به بعضی از آنها اشاره می‌گردد:
 رده اصلی «A»، به رده‌های فرعی ذیل تقسیم می‌شود:

C	مجموعه‌ها، مقاله‌ها و مرجعها و ...
E	دایرة المعارفها
G	لغت‌ها و فرهنگها و ...
I	اندکسها
M	موزه‌ها و ...
N	روزنامه‌ها
P	نشریه‌های ادواری و ...
S	انجمنهای علمی و ...
Y	تقویم و ...
Z	تاریخ عمومی دانش و ...

رده اصلی «B»، به رده‌های فرعی ذیل تقسیم می‌شود:

C	منطق
D	فلسفه نظری و ...
F	روان‌شناسی
H	زیباشناسی
J	اخلاق
L	دین (و خدا)شناسی
M	یهودیت
P	مذاهب اسلامی و ...
R	تاریخ کلیسا
:	:

می‌شود، دارای دو بخش است:

- یک یا دو حرف بزرگ که نشان دهنده رده اصلی و اولین رده، از رده‌های فرعی است.

- ترکیبی از حروف کوچک و شماره که نشان دهنده تقسیم‌های فرعی تر می‌باشند.

در ساختار اولیه این طرح، از برخی حروف استفاده نشده است که همین امر، رده‌بندی کنگره را قابل انعطاف با نیازهای عصرهای مختلف نموده و به آیندگان این امکان را داده و می‌دهد که موضوعهای جدید را هم به رده‌های اصلی اضافه نمایند.

امتیازهای بارز رده‌بندی کنگره به این شرح است:

یک. در آن فقط از شماره استفاده نشده؛ بلکه در کنار آنها از حروف الفبا نیز استفاده شده است.

دو. رده‌های اصلی آن، نسبت به سایر رده‌بندیها، موضوعهای علمی بیشتری را دربرمی‌گیرد.^۱

سه. نه تنها هیچ‌گونه انحصاری در رده‌های اصلی آن وجود ندارد؛ بلکه، این امکان و انعطاف که علوم جدید هم به آن اضافه شود را داراست.

تاکنون در رده‌های اصلی رده‌بندی کنگره آمریکا، موضوعهای ذیل جای گرفتند:

A	آثار عمومی، کلیات، مجموعه آثار
B	فلسفه، مذهب
C	تاریخ (علوم کمکی تاریخ)
D	تاریخ، موقعیت جغرافیایی (به غیر از آمریکا)
E	تاریخ عمومی آمریکا
F	تاریخ محلی ایالات متحده آمریکا
G	جغرافیا، مردم‌شناسی
H	علوم اجتماعی
J	علوم سیاسی
K	حقوق (قانون)
L	آموزش و پرورش (تعلیم و تربیت)
M	موسیقی
N	هنرهای زیبا
P	زبان و ادبیات
Q	علوم محض

۱. به عنوان نمونه، رده‌های اصلی رده‌بندی کنگره، بیش از دو برابر رده‌های اصلی رده‌بندی دیویی می‌باشد.

رده اصلی «N»، به رده‌های فرعی ذیل تقسیم می‌شود:

A	معماری
B	مجسمه‌سازی
C	هنرهای ترسیمی و ...
D	تقاشی و ...
E	چاپ و ...
K	هنرهای تزئینی و ...
X	هنرهای اجرایی و ...

رده اصلی «Q»، به رده‌های فرعی ذیل تقسیم می‌شود:

A	ریاضی
B	نجوم
C	فیزیک
D	شیمی
E	زمین‌شناسی
H	زیست‌شناسی
K	گیاه‌شناسی
L	جانورشناسی
M	کالبدشناسی انسانی
P	فیزیولوژی
R	باکتری‌شناسی ^۱

حرف «B» نشان‌دهنده رده اصلی، یعنی «فلسفه، مذهب» است؛ حرف «M» نشان‌دهنده رده فرعی آن، یعنی «یهودیت» می‌باشد. مانند هر رده‌بندی، نکته مثبت رده‌بندی کنگره این است که رده‌های فرعی آن قابلیت تقسیم به موضوعهای فرعی‌تر را دارد. برای این کار، در طرح کنگره، ظرفیتهایی پیش‌بینی شده که محقق می‌تواند با استفاده از آنها، به موضوعهای ریزتر و فرعی‌تر هم نایل شود.

به عنوان نمونه:

نمونه اول (علم فیزیک که دارای شناسه «QC» در این رده‌بندی است)^۲، به زیر مجموعه‌های ذیل تقسیم می‌گردد:

1	مجلدات، انجمنها و ...
3	مجموعه تألیفات و آثار
5	فرهنگها
7	تاریخ
:	:
30	مطالعه و آموزش
51	آزمایشگاه‌ها
53	وسایل کار و دستگاه‌ها
61	جدولها
71	مقاله‌های تحقیقی، سخنرانیها و ...
73	نیرو و توان
75	بجتهای مطالب پراکنده

این دو رده (رده اصلی و رده فرعی) با حروف الفبای بزرگ انگلیسی نشان داده می‌شوند که از سمت چپ، اولین حرف، نشانه رده اصلی و دومین حرف، نشانه رده فرعی می‌باشد.

به عنوان نمونه:

کسی که خواهان دسترسی به موضوع «روزنامه‌ها» در رده‌بندی کنگره است، باید از طریق شناسه «AN» وارد شود:

حرف «A» نشان‌دهنده رده اصلی، یعنی «آثار عمومی» است؛

حرف «N» نشان‌دهنده رده فرعی آن، یعنی «روزنامه‌ها» می‌باشد.

یا کسی که خواهان دسترسی به موضوع «یهودیت» است، باید شناسه «BM» را جستجو نماید:

محققی که خواستار کتابی با موضوع «مقاله‌های تحقیقی درباره فیزیک» باشد، باید شناسه «QC۷۱» را انتخاب نماید. به این گونه که از چپ به راست:

حرف «Q» نشان‌دهنده رده اصلی، یعنی «علوم» است؛

حرف «C» در تقسیمهای فرعی علوم، نشان‌دهنده «فیزیک» است؛

۱. به علت حجم زیاد، از ذکر زیر مجموعه‌های همه رده‌های اصلی صرف‌نظر شد. علاقه‌مندان می‌توانند به کتاب درآمدی بر رده‌بندی علوم، اثر محمدباقر مقدم، ص ۵۶۵-۵۷۷، مراجعه نمایند.

۲. حرف «Q» نشان‌دهنده رده اصلی، یعنی «علوم محض» و حرف «C» نشانه رده فرعی آن، یعنی «فیزیک» است.

جدول شماره گذاری ویژه‌ای برای خود تنظیم نمایند که طرح «جبران بخمازی» - کتابدار کتابخانه دانشگاه آمریکایی بیروت - از نمونه آنهاست.^۶ در همین راستا، مرکز خدمات کتابداری ایران هم، برای فارسی زبانان، جدول ویژه‌ای تنظیم نموده است که بر اساس آن، دستیابی به هر کتابی، به آسانی امکان پذیر می‌شود.

به مجموعه شماره رده‌بندی و شماره مؤلف، «شماره راهنما» گویند. در ساخت شماره راهنما، از سمت چپ، ابتدا شناسه رده‌بندی کنگره آورده می‌شود، پس از آن حرف اول نام مؤلف و حرف اول نام اثر و شماره ویژه حرف دوم نام مؤلف و حرف دوم نام اثر - که از جدول ذیل استخراج می‌گردد - آورده می‌شود.

* اگر حرف اول نام مؤلف و یا اثر، «الف یا آ» باشد، شماره ویژه حرف دوم آن چنین است:

ب، پ، ت، ث «۲»؛ ج، چ، ح، خ «۳»؛ د، ذ، ر، ز، ژ «۴»؛ س، ش «۵»؛ ص، ض، ط، ظ، ع، غ «۶»؛ ف، ق، ک، گ، ل «۷»؛ م، ن، و «۸»؛ ه، ی «۹».

* اگر حرف اول نام مؤلف و یا اثر، «م» باشد، شماره ویژه حرف دوم آن چنین است:

الف، ب، پ، ت، ث «۲»؛ ج، چ، ح، خ «۳»؛ د، ذ، ر، ز، ژ «۴»؛ س، ش «۵»؛ ص، ض، ط، ظ، ع، غ «۶»؛ ف، ق، ک، گ، ل «۷»؛ ن، و «۸»؛ ه، ی «۹».

* و اگر حرف اول نام مؤلف و یا اثر، سایر حروف بی‌صدا باشد، شماره ویژه حرف دوم آن چنین است:

الف، ب، پ، ت، ث «۲»؛ ج، چ، ح، خ «۳»؛ د، ذ، ر، ز، ژ «۴»؛ س، ش «۵»؛ ص، ض، ط، ظ «۶»؛ ع، غ، ف، ق «۷»؛ ک، گ، ل، م «۸»؛ ن، و، ه، ی «۹».

شماره «71» در تقسیم‌های فرعی فیزیک، نشان‌دهنده «مقاله‌ها و سخنرانی‌های درباره فیزیک» می‌باشد.

نمونه دوم) شناسه «PK» نماینده عنوان «زبان و ادبیات ایران و...» می‌باشد.^۱ در این شناسه: ظرفیت «۶۱۲۱ تا ۶۱۲۹»، به موضوع «زبان و ادبیات فارسی پیش از اسلام»؛ و ظرفیت «۶۲۰۱ تا ۶۵۹۹»، به موضوع «زبان و ادبیات فارسی قرون اسلامی» اختصاص یافته است.

چنان که محققى بخواهد به مطالبی درباره «مولوی» یا «سعدی» که از شعرای قرون اسلامی هستند، دست یابد، باید به ترتیب:

ابتدا به شناسه «P»، یعنی «زبان و ادبیات» وارد شود؛ پس از آن، وارد فرعی «K»، یعنی «زبان و ادبیات ایران و...» گردد؛ و سپس با کاوش در فرعیهای «۶۲۰۱ تا ۶۵۹۹»، یعنی «زبان و ادبیات قرون اسلامی»، شناسه مطلب مورد نظر خود را استخراج نماید؛ شناسه «PK6480»، موضوع اختصاصی «مولوی»^۲؛ شناسه «PK6540»، موضوع اختصاصی «سعدی»^۳ می‌باشد.

نشانه مؤلف

همان گونه که عنوان شد، هدف اصلی در رده‌بندیها، دسترسی آسان به کتاب مورد نظر، در کتابخانه‌هاست. طرح رده‌بندی کتابخانه کنگره هم، یکی از مهم‌ترین ابزارها برای تحقق این هدف است؛ اما در مواردی که در یک موضوع خاص مثل: «اخلاق اسلامی» که دارای کتابهای متعدد از نویسندگان مختلف است، دستیابی دقیق یک کتاب، به آسانی امکان پذیر نیست و شماره رده‌بندی کنگره، به تنهایی قادر نیست که این وظیفه را انجام دهد. به همین منظور پیش‌بینی شد که در این گونه موارد، در امتداد شماره رده‌بندی، شماره مؤلف (یا به تعبیر صحیح‌تر: شماره اثر) اضافه شود.

شماره مؤلف، شناسه‌ای است مرکب از حرف و شماره که با استخراج آنها، از نام مؤلف و جدول ویژه^۴، می‌توان در میان مجموعه‌ای از کتابهایی که موضوع مشترک دارند، به کتاب مورد نظر خود دست یافت.

چارلز آمی کاتر^۵، اولین کسی بود که جدول شماره دادن به مؤلف را تهیه نمود؛ اما از آنجایی که ساختار این جدول از الفبای انگلیسی بود، امکان استفاده از آن برای شماره گذاری مؤلفان فارسی و عربی وجود نداشت. به همین جهت، برخی از کتابخانه‌های بزرگ کشورهای که از زبان انگلیسی استفاده نمی‌کنند، بر آن شدند که

۱. حرف «P» نشان‌دهنده رده اصلی، یعنی «زبان و ادبیات» و حرف «K» نشانه رده فرعی آن، یعنی «زبان و ادبیات ایران و...» است.
۲. شناسه «PK6480 A1»، نشانه کتاب مثنوی معنوی مولاناست.
۳. شناسه «PK6540 B2»، نشانه کتاب بوستان و شناسه «PK6540 G2»، نشانه کتاب گلستان سعدی است.
۴. بر حسب معمول، این جدول را می‌توان از کتابخانه‌هایی که از این طرح استفاده می‌کنند، تهیه کرد.
۵. Charles A. Cutter، کتابدار کتابخانه بوستون آنتانیوم آمریکا است.
۶. برای اطلاع بیشتر، رجوع شود به: دانستیهای کتابداری، اثر مظاهری تهرانی و ققیی، ص ۱۵۳-۱۵۸.

به عنوان مثال:

نمونه اول) کتاب تاریخ قیام ۱۵ خرداد به روایت اسناد، اثر جواد منصور، دارای شناسه «۲ ت ۸ م / ۱۵۳۳ DSR» می‌باشد.

شناسه بالا، این گونه به دست می‌آید:

- «۱۵۳۳ DSR» شماره رده‌بندی این موضوع، در طرح کنگره

است؛

- حرف «م»، حرف اول نام مؤلف است؛

- شماره «۸»، شماره ویژه‌ای است که از جدول بالا به دست

می‌آید (به این صورت که حرف دوم نام مؤلف، «ن» است و عدد ویژه

«ن» در این جدول، «۸» می‌باشد)؛

- حرف «ت»، حرف اول نام کتاب است؛

- شماره «۲»، شماره ویژه‌ای است که باز از جدول بالا استخراج

می‌گردد (به این صورت که حرف دوم نام اثر، «الف» است و عدد ویژه

«الف» در این جدول، «۲» می‌باشد).

در نمونه‌ای که گذشت، حرف «ن»، حرف دوم نام مؤلف است

و چون حرف اول نام مؤلف «م» است، باید در جدول بالا، به

حروف پس از حرف «م» مراجعه کرد. در این بند جدول، عدد

ویژه حرف «ن»، «۸» می‌باشد و یا اینکه حرف دوم نام اثر،

«الف» است و چون حرف اول «ت» می‌باشد، باید در جدول، به

بند حروف پس از حروف بی‌صدا مراجعه نمود که عدد «۲»

استخراج می‌شود.

نمونه دوم) کتاب رژیم شاه و آزمون‌گیری از طلاب، اثر علیرضا

کریمی، دارای شناسه «۴ ر ۴ ک / ۷/۴ BP» می‌باشد.

این شناسه نیز، چنین به دست می‌آید:

- «۷/۴ BP»، شماره رده‌بندی این موضوع، در طرح کنگره

است؛

- حرف «ک»، حرف اول نام مؤلف است؛

- شماره «۴»، شماره ویژه حرف دوم نام مؤلف، یعنی «ر» است که

از جدول استخراج می‌شود؛

- حرف «ر»، حرف اول نام اثر است؛

- شماره «۴»، شماره ویژه حرف دوم اثر، یعنی «ز» است که از

جدول استخراج می‌گردد.

به هر حال این رده‌بندی نیز، همچون رقیبش، «رده‌بندی دیویی»،

در بخش «موضوعهای اسلامی»، نقطه ضعفهایی دارد و جواب‌گوی

همه خواسته‌ها، در مورد رده‌بندی علوم اسلامی نیست.

امید است ترمیمهای مقطعی رده‌بندیهای غربی و استفاده از آنها،

موجب غفلت کتابداران کشورهای اسلامی، نسبت به حلّ اساسی این

مشکل در دنیای کتابداری نشود.

